

INFORMACJA W SPRAWIE REKOMENDACJI DOTYCZĄCEJ ZMIAN LEGISLACYJNYCH W OBSZARZE EDUKACJI DLA BRANŻY GOSPODARKI ODPADAMI

Agnieszka Buze

Krajowa Izba Gospodarcza

WYKAZ POŻĄDANYCH ZMIAN LEGISLACYJNYCH W OBSZARZE EDUKACJI

Zmiana Rozporządzenia Ministra *Edukacji Narodowej z dnia 15 lutego 2019 r. w sprawie ogólnych celów i zadań kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego oraz klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego* (Dz. U. 2019, poz. 316 z późn. zm.) wydanego na podstawie art. 46 ust. 1 pkt 1-2 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2021 r. poz. 1082, z 2022 r. poz. 655, 1079, 1116)

oraz Zmiana Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 16 maja 2019 r. *w sprawie podstaw programowych kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego oraz dodatkowych umiejętności zawodowych w zakresie wybranych zawodów szkolnictwa branżowego*, wydanego na podstawie art. 46 ust. 1 pkt 3 i 4 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe

Zakres wnioskowanej zmiany:

1. Zmiana w zakresie nazwy branży: „BRANŻA CHEMICZNA” określonej w klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego na „BRANŻA CHEMICZNA I OCHRONY ŚRODOWISKA”, do której są przyporządkowane zawody: operator maszyn i urządzeń do przetwórstwa tworzyw sztucznych; operator urządzeń przemysłu chemicznego; technik analityk; technik ochrony środowiska; technik technologii chemicznej.
2. Wprowadzenie do klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego nowych zawodów: związanych z branżą gospodarki odpadami, przyporządkowywanych do Branży Chemicznej i Ochrony Środowiska.

Uzasadnienie:

- Struktura klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego uwzględnia przyporządkowanie poszczególnych zawodów do jednej z 32 branż. Wśród nich branża gospodarki odpadami nie została wyodrębniona, w związku z tym zasadne jest rozszerzenie nazwy branży chemicznej tematycznie związanej z gospodarką odpadami na BRANŻA CHEMICZNA I OCHRONY ŚRODOWISKA .
- Zawody uwzględniające treści nauczania z zakresu gospodarki odpadami zostały w szczególności przyporządkowane do sześciu branż: **budowlanej**: technik inżynierii środowiska i melioracji oraz operator maszyn i urządzeń do robót ziemnych i drogowych; **chemicznej**: operator maszyn i urządzeń do przetwórstwa tworzyw sztucznych, technik ochrony środowiska oraz technik technologii chemicznej; **elektroenergetycznej**: elektryk, technik elektryk, technik urządzeń dźwigowych; **elektroniczno-mechatronicznej**: automatyk; elektronik; mechatronik; technik automatyk; technik elektronik; technik mechatronik; **mechanicznej**: mechanik-monter maszyn i urządzeń oraz technik mechanik; **transportu drogowego**: kierowca-mechanik
- Nowe zawody związane z branżą gospodarki odpadami rozszerzą listę zawodów w branży chemicznej i ochrony środowiska

WYKAZ POŻĄDANYCH ZMIAN LEGISLACYJNYCH W OBSZARZE EDUKACJI

Zmiana Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 16 maja 2019 r. **w sprawie podstaw programowych kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego oraz dodatkowych umiejętności zawodowych w zakresie wybranych zawodów szkolnictwa branżowego**, wydanego na podstawie art. 46 ust. 1 pkt 3 i 4 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe

Zakres wnioskowanej zmiany:

1. Określenie podstaw programowych kształcenia w nowych zawodach nauczanych w systemie oświaty a związanych z branżą gospodarki odpadami we współpracy z pracodawcami z branży.
2. Modyfikacja podstaw programowych kształcenia w zawodzie technik ochrony środowiska w zakresie zwiększenia minimalnej liczby godzin i rozszerzenia treści nauczania o następujące zagadnienia:
 - gospodarka o obiegu zamkniętym (GOZ) i Zielonego Ładu,
 - przepisów prawa z zakresu ochrony środowiska i gospodarki odpadami,
 - uzyskiwania wymaganych pozwoleń i decyzji potrzebnych do prowadzenia działalności w zakresie gospodarowania odpadami,
 - znajomości systemów zarządzania środowiskiem i certyfikatów ekologicznych,
 - zasad wyliczania opłat za korzystanie ze środowiska oraz sposobów tworzenia sprawozdań/raportów,
 - znajomości zasad funkcjonowania rynku gospodarki odpadami oraz znajomości systemu BDO, etc
3. Przykładowe zawody wymagające uzupełnienia, na które jest zapotrzebowanie w branży to: technik inżynierii środowiska i melioracji, operator maszyn i urządzeń do robót ziemnych i drogowych, operator maszyn i urządzeń do przetwórstwa tworzyw sztucznych, technik technologii chemicznej, technik urządzeń dźwigowych, automatyk oraz technik automatyk, mechatronik i technik mechatronik, mechanik-monter maszyn i urządzeń, technik mechanik.

Zmiany w przepisach w zakresie zmiany w podstawie programowej danego zawodu, następują na wniosek ministra właściwego dla zawodu.

Uzasadnienie:

- Podstawa programowa zawodu „Technik ochrony środowiska” nie odpowiada potrzebom sektora gospodarki odpadami. Wskazane jest zaktualizowanie wybranych efektów kształcenia.
- Zapotrzebowanie na modyfikację podstawy programowej w zawodzie „Technik ochrony środowiska zostało zidentyfikowane w ramach prac GRGO i SR – wśród przedsiębiorstw branży w celu dostosowania kształcenia zawodowego do potrzeb sektora gospodarki odpadami.
- Dostosowywanie podstaw programowych kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego do zmieniających się potrzeb sektora gospodarki odpadami, nowych technik i technologii.**

WYKAZ POŻĄDANYCH ZMIAN LEGISLACYJNYCH W OBSZARZE EDUKACJI

Wprowadzenie dodatkowych umiejętności zawodowych związanych z gospodarką odpadami. Przykładowe proponowane umiejętności:

- *obsługa specjalistycznych maszyn do segregacji surowców wtórnych.*
- *obsługa systemu BDO,*
- *obsługa specjalistycznego oprogramowania używanego w przedsiębiorstwach oraz*
- *przygotowanie do przykładowych uprawnień: uprawnienia kierowcy (prawo jazdy odpowiedniej kategorii), uprawnienia operatora wózków widłowych, uprawnienia elektryka, uprawnienia eksploatacyjne elektroenergetyczne, uprawnienia operatora suwnicy, uprawnienia operatora ładowarki, uprawnienia ADR do przewozu materiałów niebezpiecznych, uprawnienia operatora kompaktora, etc.*

Zmiany w przepisach w zakresie zmiany w podstawie programowej, następują na wniosek ministra właściwego dla zawodu (w tym przypadku jest to Minister Klimatu i Środowiska)

Uzasadnienie:

- Rozszerzenie listy dodatkowych umiejętności zawodowych w zakresie zawodów przydatnych w branży gospodarki odpadami, mające na celu specjalizację w zakresie umiejętności przydatnych w branży

WYKAZ POŻĄDANYCH ZMIAN LEGISLACYJNYCH W OBSZARZE EDUKACJI

Zmiana Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 16 maja 2019 r. w sprawie podstaw programowych kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego oraz dodatkowych umiejętności zawodowych w zakresie wybranych zawodów szkolnictwa branżowego

oraz

Zmiana Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 15 lutego 2019 r. w sprawie ogólnych celów i zadań kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego oraz klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego (Dz. U. 2019, poz. 316 z późn. zm.)

Zakres wnioskowanej zmiany:

1. Wprowadzenie do systemu oświaty zawodu **Operator maszyn i urządzeń odzysku i recyklingu** kształconego na poziomie branżowej szkoły I stopnia oraz na kwalifikacyjnych kursach zawodowych
2. Wprowadzenie do systemu oświaty zawodu **Technik Odzysku i Recyklingu** kształconego na poziomie technikum oraz na kwalifikacyjnych kursach zawodowych

Zmiany w przepisach w zakresie wprowadzenia zawodu do kształcenia w systemie oświaty, następują na wniosek ministra właściwego dla zawodu (w tym przypadku jest to Minister Klimatu i Środowiska)

Uzasadnienie:

- Zapotrzebowanie na nowe zawody dedykowane stricte gospodarce odpadami zostało zidentyfikowane w ramach prac GRGO i SR – wśród przedsiębiorstw branży
- W ramach dotychczasowych prac wyodrębniono kwalifikacje charakterystyczne dla nowych zawodów i zidentyfikowano cele kształcenia.
- Dalszych prac wymaga przygotowanie opisu nowego zawodu oraz efektów kształcenia.

WYKAZ POŻĄDANYCH ZMIAN LEGISLACYJNYCH W OBSZARZE EDUKACJI

Zmiana Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 16 maja 2019 r. w sprawie podstaw programowych kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego oraz dodatkowych umiejętności zawodowych w zakresie wybranych zawodów szkolnictwa branżowego oraz

Zmiana Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 15 lutego 2019 r. w sprawie ogólnych celów i zadań kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego oraz klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego (Dz. U. 2019, poz. 316 z późn. zm.)

Zakres wnioskowanej zmiany:

Wprowadzenie do systemu oświaty zawodów pomocniczych na poziomie I lub II, które mogą być wykonywane przez osoby z niepełnosprawnością umysłową:

1. Sortowacz odpadów
2. Pracownik pomocniczy ładowacza odpadów
3. Pracownik pomocniczy w PSZOK
4. Sprzątac /zamiatacz

Zmiany w przepisach w zakresie wprowadzenia zawodu do kształcenia w systemie oświaty, następują na wniosek ministra właściwego dla zawodu (w tym przypadku jest to Minister Klimatu i Środowiska)

Uzasadnienie:

- Zapotrzebowanie na nowe zawody pomocnicze, które mogłyby być wykonywane przez osoby z niepełnosprawnością umysłową zostały zidentyfikowane w ramach prac GRGO i SR – wśród przedsiębiorstw branży
- W ramach dotychczasowych prac zidentyfikowano zadania zawodowe dla tych zawodów
- Ministerstwo Edukacji i Nauki zadeklarowało chęć współpracy i otwartość podczas konstruowania podstaw programowych dla nowych zawodów.

WYKAZ POŻĄDANYCH ZMIAN LEGISLACYJNYCH W OBSZARZE EDUKACJI

WŁĄCZENIE SEKTOROWEJ RAMY KALIFIKACJI W BRANŻY GOSPODARKI ODPADAMI DO ZINTEGROWANEGO SYSTEMU KWALIFIKACJI

Wydanie nowego Rozporządzenia Ministra Edukacji i Nauki **w sprawie Sektorowej Ramy Kwalifikacji w branży gospodarki odpadami** (na podstawie art. 11 ust. 4 i 5 ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz. U. z 2020 r. poz. 226)

Przebieg procesu:

- Opublikowanie przez Instytut Badań Edukacyjnych **Sektorowej Ramy Kwalifikacji w branży gospodarki odpadami**
- Przygotowanie projektu wniosku Sektorowej Rady w celu pozyskania pozytywnej opinii Rady Interesariuszy ZSK przy Ministrze Edukacji Narodowej o włączeniu Sektorowej Ramy Kwalifikacji do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji i zgodności z Polską Ramą Kwalifikacji.
- Po uzyskaniu pozytywnej opinii Rady Interesariuszy, przygotowanie wniosku Sektorowej Rady do Ministra właściwego o włączenie Sektorowej Ramy Kwalifikacji do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji.

Uzasadnienie:

- Sektorowa Rama Kwalifikacji stanowi kompleksowy i uporządkowany zestaw kwalifikacji które są pożądane w branży gospodarki odpadami.
- Sektorowa Rama Kwalifikacji jest narzędziem pomocnym w projektowaniu programów kształcenia i szkolenia zgodnych z potrzebami rynku pracy.

Inne kierunkowe propozycje dot. rozwoju systemu kształcenia

- Wprowadzenie zachęt finansowych, podatkowych dla przedsiębiorstw zaangażowanych w proces kształcenia kadr (np. prowadzenie wykładów przez praktyków w szkołach/uczelniach, prowadzenie praktyk zawodowych w zakładzie pracy itp.). Współdziałanie firm w kształceniu uczniów oraz większa otwartość placówek edukacyjnych na zmieniające się potrzeby firm.
- Propozycja odejścia (szkolnictwo wyższe) od szczegółowych specjalizacji, które ukierunkowują na bieżące potrzeby sektora, a nie na potrzeby, które pojawią się w przyszłości. Proces edukacji powinien być nastawiony na uzyskanie przez uczniów/studentów wysokiej jakości podstawy w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, która następnie posłuży do dalszego elastycznego dostosowania do zmieniających się warunków na rynku pracy. Istotną kwestią jest również korzystanie w trakcie późniejszej drogi zawodowej z kształcenia ustawicznego.
- Wprowadzenie zachęt skutkujących tworzeniem klas patronackich oraz podniesienia poziomu stałej współpracy pomiędzy przedsiębiorstwami a instytucjami edukacji w zakresie praktycznej nauki zawodu.
- Położenie większego nacisku na praktyczne przygotowanie absolwentów szkół i kursów do pracy w sektorze
- Rozwój edukacji pozaformalnej, która uzupełniałaby szkolnictwo formalne.

Konsultacje w ramach Sektorowej Rady

Prośba o zgłaszanie propozycji do projektu Rekomendacji dotyczącej potrzebnych rozwiązań legislacyjnych w obszarze edukacji (propozycja nowych lub zmodyfikowanych regulacji prawnych).

Dziękuję za uwagę

Agnieszka Buze

Kierownik Projektu

tel.: 22 63096208

mob.: 505 121 730

e-mail: abuze@kig.pl

www.srk-odzysk.kig.pl